

STRATEŠKI PLAN
UDRUGE PRIJATELJI ŽIVOTINJA
ZA RAZDOBLJE 2011. – 2015. GODINE

SNIMKA OKRUŽENJA I ULOGA UDRUGE

Prema posljednjem nezavisnom istraživanju javnog mnijenja iz 2006. godine u Hrvatskoj živi 3,7% vegetarijanaca što iznosi oko 160.000 građana. U samom istraživanju utvrđeno je da bi vegetarijancem moglo postati skoro 30% građana što daje razloga za postojanjem udruge koja nudi informacije o prednostima vegetarijanske prehrane u etičkom, ekološkom i zdravstvenom smislu. Vegetarijanska ponuda u Hrvatskoj je vrlo loša što dokazuje učestalo nezadovoljstvo turista koji odmor provode u Hrvatskoj. Iako vegetarijanska ponuda u Zagrebu raste, to se ne može reći za ostatak Hrvatske što ukazuje na nužnost postojanja udruge koja bi se zalagala za potrebe osoba koje iz svog života isključuju proizvode koji su nastali patnjom životinja. U svijetu sve više pojedinaca prepoznaje prednosti vegetarijanske prehrane, što dokazuju nedavna istraživanja prema kojima svaki deseti građanin Njemačke je vegetarijanac.

Svijest o nužnosti zaštite životinja u Hrvatskoj je na niskoj razini među građanima, pa tako svjedočimo brojnim zlostavljanjima pasa i mačaka od strane djece ali i vlasnika koji životinje smatraju sredstvom izražavanja agresije prema drugim ljudima. Iako postoje zakonske regulative prema kojima su takva (zlo)djela kažnjiva, rijetki su slučajevi kada je zakon za iste i proveden. Stoga je nužno postojanje udruge koja bi upozoravala širu javnost na kažnjivost zlostavljanja i zanemarivanja životinja, ali i poticala građane da prijave slučajeve zlostavljanja životinja kojima su svjedočili nadležnim veterinarskim inspekcijama. Udruga također prati i rad veterinarskih inspekcija te po potrebi prijavljuje nepravilnosti rada pojedinih inspektora nadležnom Ministarstvu.

Istraživanje javnog mnijenja također je pokazalo da u Hrvatskoj 73,7 posto građana bi radije odabralo proizvode koji nisu testirani na životinjama. Ali u praksi postotak građana koji kupuju proizvode koji nisu testirani na životinjama je dosta manji. Problem je u nedovoljnoj informiranosti građana koji proizvodi nisu testirani na životinjama. U suradnji s proizvođačima kozmetičkih proizvoda i proizvoda za čišćenje udruga Prijatelji životinja sastavila je popis proizvođača čiji proizvodi i sastojci nisu odnosno jesu testirani na životinjama. Distribucija tzv. crno-bijelih listi je još uvijek ograničena zbog nedovoljnih sredstava udruge Prijatelji životinja, no postoji realna potreba građana za takvom informacijom s obzirom na postotak onih koji ne bi kupovali proizvode testirane na životinjama.

U Hrvatskoj još uvijek postoji proizvodnja krzna od činčile. Istraživanje javnog mnijenja pokazalo je da se 73,7% građana Hrvatske slaže da bi u Hrvatskoj trebalo zabraniti uzgoj životinja za krzno. Novim Zakonom o zaštiti životinja koji je stupio na snagu 1.1.2007. zabranjen je uzgoj životinja za krzno, ali prijelazno razdoblje iznosi 10 godina. Rok od 10 godina je prevelik te se udruga Prijatelji životinja zalaže za smanjenje tog roka. Da Hrvatska ne podržava ubijanje životinja za krzno pokazuje i zabrana uvoza tuljanovog krzna i svih drugih proizvoda od tuljana koju je na zahtjev udruge Prijatelji životinja donijelo Ministarstvo kulture.

Problemom zbrinjavanja napuštenih pasa u Hrvatskoj većinom se bave udruge za zaštitu životinja, dok gradsko sklonište za napuštene životinje postoji jedino u Zagrebu. U Hrvatskoj ne postoji niti jedno utočište za mačke. Novim Zakonom o zaštiti životinja lokalna samouprava dužna je osigurati njegovo osnivanje i financirati rad, no iako je prošlo dvije godine od stupanja na snagu ove Odredbe još uvijek nije sprovedena u praksi. Napuštene životinje ne trebaju biti problem udruga za zaštitu životinja, već cijele zajednice. Uzrok problema nisu životinje, već

neodgovorni skrbnici pasa koji ne preuzimaju obvezu skrbljenja o životinji do kraja njenog života kao i skrb o njen potomcima. Rješenje problema vidimo u educiranju građana o odgovornosti koju preuzimaju kupnjom ili udomljenjem životinje kao i podizanjem svijesti građana o neprihvatljivosti napuštanja (a time i zlostavljanja) životinje. Rješavanjem uzroka problema, a to je neodgovornost građana, smanjit će se broj napuštenih životinja koje su na teret čitave zajednice.

Dok u Hrvatskoj postoji određeni broj udruga za zaštitu životinja, pokret za prava životinja je još u začetku, a pojavio se osnivanjem udruge Prijatelji životinja prije 10 godina. Udruge za prava životinja svoj djelokrug šire na sve životinje (u prehrambenoj industriji, zoološkim vrtovima, cirkusima, laboratorijima, modnoj industriji, lovu) zalažući se za prestanak diskriminacije živih bića na temelju vrste. Pokret za prava životinja u svijetu postoji više od 20 godina, a rezultirao je povećanom svijesti građana Europe i Amerike o pravima životinja na život.

DJELOVANJE UDRUGE PRIJATELJI ŽIVOTINJA

Udruga Prijatelji životinja neprofitna je nevladina udruga, osnovana s ciljem promoviranja zaštite i prava životinja te vegetarijanstva kao etički, ekološki i zdravstveno prihvatljivog životnog stila.

Prijatelji životinja osnovani su 2001. godine, a trenutno broje preko 4000 članova iz zemlje i inozemstva i preko 15000 zainteresiranih na informativnim listama. Udruga ima 1 podružnicu u Splitu uz zagrebačku središnjicu te trenutno održava osam web stranica www.prijatelji-zivotinja.hr, www.MasovnoUbijanje.com, www.VegeKit.com, www.abolicija.com, www.nevidljive-zivotinje.com, www.vegan.hr, www.zegevege.com, www.zeleni-ponedjeljak.com koje dnevno broje preko 4000 posjeta, a preveli su na Hrvatski stranice www.futurefood.org, www.v-label.info, www.eceae.org i www.saveprimates.eu. Prijatelji životinja prisutni su i na društvenim mrežama: Facebook, Twitter, YouTube, Vimeo i MySpace.

Prijatelji životinja su članovi organizacija [EVU](http://www.evunet.org) (European Vegetarian Union), [WSPA](http://www.wspa.org) (World Society for the Protection of Animals), [ECEAE](http://www.eceae.org) (European Coalition to End Animal Experiments), [FFA](http://www.furfreealliance.org) (Fur Free Alliance) i [IAFC](http://www.iafc.org) (International Anti Fur Coalition) a usko surađuju i s najvećom svjetskom organizacijom za prava životinja [PETA](http://www.peta.org)-om (People for the Ethical Treatment of Animals).

Naše djelovanje temelji se na širenju granica suosjećanja prema svim živim bićima, a ne samo ljudima. Želimo da vegetarijanci, koji svojim izborom nenasilnog načina života, budu prihvaćeni od većine i time utjecati na promoviranje i širenje tolerancije prema vegetarijancima. Osim edukacije putem javnih akcija, informativnih štandova, predavanja i projekcija, prosvjeda, performansa i slično, Udruga radi i na promjeni relevantnih zakona i pravilnika. U desetogodišnjem djelovanju Prijatelji životinja održali su preko 400 kampanja i akcija, kojima skreću pozornost na patnje životinja u prehrambenoj industriji, laboratorijima, farmama krzna, lovu i ribolovu, industriji zabave te promoviraju etički način života. Neke od tih kampanja su oslobađanje 32 pasa biglova od pokusa na Veterinarskom fakultetu te njihovo uspješno udomljavanje pri čemu su na vidjelo izašle brojne nepravilnosti u radu navedenog fakulteta i nadležnog Ministarstva. Sudjelovanje u izradi prijedloga Zakona o zaštiti životinja koji je stupio na snagu 1.1.2007. godine čime se povećala zakonska regulativa zaštite životinja u Hrvatskoj. Kampanjom protiv održavanja cirkuskih predstava sa životinjama u Hrvatskoj postignuto je da je 31 grad zabranio održavanje cirkuskih predstava sa svim životinjama na svom području. Sličnom

kampanjom spriječena je izgradnja dupinarija u Vodnjanu, a nastavak iste kampanje rezultirao je donošenjem zabrane zatočavanja svih morskih sisavaca iz reda *Cetacea* u Hrvatskoj. Nakon petogodišnje kampanje u hrvatski zakon je unesena zabrana uzgoja životinja za krzno s odgodom od 10 godina. Budući da je rok od 10 godina prevelik, kampanja se nastavlja s ciljem smanjenja prijelaznog roka. Istovremeno se podiže svijest javnosti o okrutnosti industrije krzna i potiče se nenošenje odnosno nepromoviranje životinjskog krzna. Svake godine, u suradnji s Gradskim uredom za poljoprivredu i šumarstvo grada Zagreba Udruga ukazuje na problem povećanog napuštanja pasa pred godišnje odmone. Kampanja je rezultirala promjenom zakona kojim se uvelo obvezno čipiranje pasa čime je olakšano provođenje zakonske kazne nad neodgovornim skrbnicima pasa. Pokrenut je i projekt Mreža protiv napuštanja životinja koji ima za cilj umrežavanje udruga, pojedinaca i institucija koje se zalažu i rade na sprječavanju napuštanja životinja te na njihovom zbrinjavanju. Održana 3 ZeGeVege festivala održivog življenja koji će se nastaviti održavati svake godine. Cilj festivala je približiti široj javnosti mogućnosti održivog življenja u Hrvatskoj. Pokrenuta je i kampanja Zeleni ponedjeljak pod pokroviteljstvom grada Zagreba za pomoć ljudima da poboljšaju svoje zdravlje i zdravlje okoliša prelaskom na prehranu namirnicama biljnoga podrijetla jedan dan u tjednu. Ova kampanja dio je međunarodne Veggie Day kampanje. Pokrenut je i projekt Vegan Buddy koji ima za cilj pružiti podršku svima koji žele prijeći na veganski način življenja kroz osobna iskustva i individualni pristup.

Rad i djelovanje Prijatelja životinja, osim na domaćoj, zapaženi su i na međunarodnoj sceni na kojoj je Udruga ostvarila brojne uspješne kontakte i suradnje sa srodnim udrugama.

VIZIJA, MISIJA, VRIJEDNOSTI UDRUGE

Misija Udruge

Misija udruge Prijatelji životinja je ukidanje svih oblika zlostavljanja, mučenja i eksploatacije životinja od strane ljudi. Stvaranje nespescističkoga svijeta jednakosti, ravnopravnosti i poštivanja svačijega prava na život u biološkom, pravnom i socijalnom smislu. Postizanje dobre kvalitete življenja, održivog načina života, svima dostupne zdrave veganske prehrane te ekološke i etičke osviještenosti ljudi.

Vizija Udruge

Vizija udruge Prijatelji životinja je postati jaka profesionalna organizacija koja djeluje na području cijele Hrvatske i šire, sastavljena od stručnih kadrova i uvježbanih aktivista te sa čvrstom mrežom volontera. Ostvariti stabilno rukovođenje i najveći standard kvalitete poslovanja. Surađivati s javnim institucijama na nacionalnoj i lokalnoj razini po pitanju zaštite i prava životinja, edukacije građana, ljudskog zdravlja i prehrane, ekologije i održivog načina života. Djelovati u smjeru ostvarivanja ciljeva kroz utjecaj na zakonodavne promjene i edukaciju na svim razinama. Omogućiti stalan rast i razvoj Udruge u smjeru djelovanja za opće dobro.

Vrijednosti Udruge

Udruga Prijatelji životinja kroz svoj rad i djelovanje njeguje vrijednosti jednakosti, ravnopravnosti, suosjećanja, pravednosti, tolerantnosti i nespecizma. Udruga djeluje s ciljem promoviranja navedenih vrijednosti kao osnovnih vrijednosti na kojima se gradi bolje društvo, društvo u kojemu su one utkane kao osnova za funkcioniranje, rast, održiv razvoj i opće dobro. S

obzirom na postavljene ciljeve i misiju - ukidanje svih oblika ropstva životinja i stvaranje nespescističkoga veganskog svijeta - Udruga će svoj rad i razvoj nastaviti temeljeći se na tim vrijednostima.

Udruga svoj rad u postizanju navedenih vrijednosti društva i ciljeva temeljimo na principima timskoga rada, izvrsnosti, dosljednosti i profesionalnosti, entuzijazma, radišnosti i solidarnosti, uz poštivanje visokih etičkih načela u radu kao što su transparentnost, nepristranost i odgovornost.

CILJEVE UDRUGA OSTVARUJE OBAVLJAJUĆI OVE DJELATNOSTI

- Poticanje zakonodavca u svrhu jačanja i osiguravanja provođenja postojećih zakona ili uvođenja novih zakona i propisa;
- Neposredno sudjelovanje u izradi i izmjenama i dopunama zakona i propisa;
- Podizanje prijava protiv pojedinaca ili institucija radi kršenja zakona i propisa kojima se štite životinje;
- Lobiranje predstavnika vlasti na državnom, županijskim i općinskim razinama radi osiguranja zaštite i prava životinja;
- Predlaganje zastupnika za zaštitu prava životinja radi sudjelovanja u radu savjetodavnih tijela pri tijelima državne, regionalne i lokalne vlasti;
- Podizanje razine svijesti društva putem kampanja o zaštiti i pravima životinja i njihovom narušavanju (osobito svijesti o neprihvatljivosti intenzivnog farmaskog uzgoja, korištenja životinja u znanstvenim istraživanjima, nastavi i ispitivanju proizvoda, korištenja životinja u svim oblicima zabave, rituala i običaja, ugrožavanje divljih životinja i drugo);
- Organiziranje mirnih prosvjeda;
- Organiziranje kampanja pisanja prosvjednih pisama;
- Organiziranje informativnih štandova i distribuiranje promotivnih materijala (letaka, brošura, knjiga i slično);
- Organiziranje potpisivanje peticija.
- Objavljivanje podataka i informacija koji su primjeri okrutnosti, objavljivanje popisa pravnih osoba koje vrše i koje ne vrše pokuse na životinjama, objavljivanje informacija o vegetarijanstvu i veganstvu i životu bez okrutnosti;
- Izdavanje glasila o udruzi radi obavještanja članova udruge i javnosti o radu udruge, izabranim temama, problemima i kampanjama;
- Izdavanje knjiga, časopisa, biltena, brošura, letaka, DVD-ova, CD-ova i drugih nosača informacija, kao i svih drugih oblika promotivnih materijala iz djelokruga Udruge;
- Poklanjanje ili prodaja predmeta vlastite izrade vezanih za područje djelokruga Udruge;

- Organiziranje javnih priredbi, predavanja, tribina, festivala, seminara, tečajeva, projekcija filmova i video materijala iz djelokruga rada Udruge;
- Sudjelovanje na domaćim i međunarodnim skupovima koji su u vezi s ciljevima i djelokrugom Udruge;
- Suradnja s drugim lokalnim, nacionalnim ili međunarodnim organizacijama koje se bave zaštitom i pravima životinja ili srodnim temama;
- Sklapanje sporazuma o suradnji s institucijama, društvima ili pojedincima iz zemlje ili inozemstva, na osnovu pozitivnih propisa radi ostvarivanja svrhe, ciljeva i zadataka Udruge;
- Promicanje vegetarijanstva i veganstva kao etički i ekološki održivog životnog stila;
- Udomljavanje životinja i iniciranje gradnje utočišta za životinje;
- Promicanje održivog razvoja;
- Zalaganje za demokratsko, transparentno i ravnopravno društvo;
- Zastupanje prava vegetarijanaca i vegana na dostupnost obroka prema vlastitom izboru prehrane;
- Edukacija o ekološki prihvatljivom življenju;
- Promicanje zaštite okoliša;
- Zalaganje za razvoj moderne znanosti i zamjene pokusa na životinjama neživotinjskim metodama u znanstvenim institucijama, obrazovnim ustanovama i privatnim laboratorijima;
- Promicanje ravnopravnosti pojedinaca po osnovi životnog uvjerenja;
- Edukacija mladih o pravima i zaštiti životinja u cilju razvijanja tolerancije, poštivanja različitosti i sudjelovanja mladih u društvu;
- Poticanje umrežavanja udruga, ustanova i pojedinaca
- Edukacija o vegetarijanstvu i veganstvu kao zdravoj prehrani;
- Zaštita i promoviranje prava vegetarijanaca i vegana u društvu;
- Zaštita i promoviranje prava pojedinaca koji ne žele sudjelovati u iskorištavanju životinja;
- Suradnja s državnim, lokalnim i međunarodnim institucijama te obrazovnim, pedagoškim i drugim javnim ustanovama;
- Edukacija o problemu specizma u društvu uz promociju biocentričnog sustava kao alternative prevladavajućem antropocentričnom sustavu vrijednosti.

SWOT ANALIZA

Snage		Slabosti	
U n u t a r n j e	Brojnost članova	Pomanjkanje financijskih sredstava	
	Prepoznatljivost Prijatelja životinja na lokalnoj i državnoj razini (goodwill)	Preopterećenost obvezama i nedovoljna podjela posla	
	Promoviranje volonterskog rada	Nedostatak stručnih kadrova	
	Suradnja s udrugama iz EU		
Prilike		Prijetnje	
V a n j s k e	Sudjelovanje u izradi novih zakona vezanih za životinje	Nezainteresiranost medija za problem životinja	
	Širenje utjecaja povećane svjesni o zaštiti životinja iz EU	Neprovođenje Zakona i pod zakonskih akata	
	Širenje suradnje s udrugama koje djeluju na razini EU nakon ulaska Hrvatske u EU	Narušavanje ugleda pokreta za životinje djelovanjem pojedinaca koji provode nelegalne akcije	

DIONICI UDRUGE PRIJATELJI ŽIVOTINJA

1. Članovi Udruge Prijatelji životinja
2. Grad Zagreb
3. Veterinarska inspekcija
4. Javne ustanove
5. Javni sektor
6. Proizvođači vegetarijanskih proizvoda i proizvoda koji nisu nastali iskorištavanjem životinja
7. Gospodarski sektor koji u svojem poslovanju iskorištava životinje

MOGUĆNOSTI FINANCIRANJA

1. Inozemne fondacije i zaklade
2. Fondovi Europske Unije
3. Inozemne srodne udruge
4. Grad Zagreb
5. Ministarstvo kulture
6. Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
7. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
8. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
9. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
10. Nacionalna Zaklada za razvoj civilnog društva
11. Razne banke i dionička društva
12. Svjetska banka
13. Strana veleposlanstva
14. Prihodi ostvareni od dozvoljenih gospodarskih aktivnosti

STRATEŠKI CILJEVI OD 2011 DO 2015. GODINE

STRATEŠKI PRAVCI	PROGRAMSKE SMJERNICE	OČEKIVANI REZULTATI
1. Dizanje svijesti građana po pitanju prava i zaštite životinja	1.1 Kampanje i akcije po raznim područjima djelovanja udruge (vegetarijanstvo, vivisekcija, kućne životinje, krzno, lov, cirkusi sa životinjama, zoološki vrtovi)	Javnost senzibilizirana za probleme zaštite i prava životinja, povećanje broja vegetarijanaca
	1.2 Suradnja sa medijima	Uspostava dobre suradnje s i medijima. Predstavljanje aktivnosti Udruge široj javnosti. Informacije o pravima i zaštiti životinja predstaviti što većem broju građana.
	1.3 - Izdavati razne knjige, brošure, publikacije, filmove i jingleve na temu prava i zaštite životinja; - Održavati javna predavanja, tribine, uz gostovanje inozemnih stručnjaka za različita polja prava i zaštite životinja - Održavanje festivala i sajмова koji promoviraju održivo življenje i vegansku prehranu	Educirani građani o vrijednostima i principima prava životinja te povećan broj hrvatskih stručnjaka na području bioetike. Informiranje potencijalnih vegetarijanaca i vegana o načinu života bez okrutnosti prema životinjama
	1.4 Lobirati za promjene zakona te sudjelovati u informiranju građana o novim zakonima vezanim za prava i zaštitu životinja	Zakonska zaštita prava životinja te sankcioniranje i kažnjavanje nasilja nad životinjama
2. Rad s članovima	2.1 Organizirati izlete i prosvjede u drugim gradovima i državama, druženja u prostorijama udruge, sportske i kulturne sadržaje.	Jačati osjećaj zajedništva aktivnih članova, pružanje podrške i savjeta članovima koji se odluče na vegetarijanstvo, jačanje osjećaja vegetarijanaca da imaju pravo na izbor življenja bez okrutnosti prema životinjama u svijetu svakodnevnog zlostavljanja životinja

	2.2 Omogućiti sudjelovanje članova u međunarodnim seminarima i radionicama o pravima i zaštiti životinja	Potaknuti što više članova na aktivizam i volonterstvo, ojačati rad udruge i povećati broj projekata
	2.3 Povećati suradnju s tvrtkama koje nude popust na svoje proizvode ili usluge članovima Udruge koji uplate godišnju članarinu	Povećanje uplata članarina članova i povećanje broja učlanjenja u Udrugu
3. Jačanje kapaciteta	3.1 - Dugoročna financijska održivost - Proširiti ponudu reklamnih proizvoda u web katalogu - Zaposliti osobu koja bi se bavila jedino osiguranjem prihoda Udruge	Osigurati sredstva za rad udruge. Održivost postojećih projekata i provedivost novih. Osigurati sredstva za plaće troje zaposlenih.
	3.2 Oprema za rad	Primjena novih tehnologija u radu udruge Dokumentirati aktivnosti udruge
	3.3 - Ažuriranje web stranice udruge - Pokretanje novih web stranica (www.pz-junior.org , www.bitivege.com , www.odjevanje.com i www.zivjeti-suosjecajno.com)	Predstaviti udruhu široj javnosti, potencijalnim donatorima i sponzorima Osigurati informacije za medije i zainteresirane 24 sata dnevno
	3.4 Pronaći gradski prostor za rad Udruge	Dobiti gradski prostor na privremeno korištenje jednake ili veće kvadrature na istoj lokaciji centra grada Zagreba.
	3.5 Unutarnja struktura: - Promicati dobrovoljan rad - volonterstvo - Povećati uključenost većeg broja članova u rad udruge - Unaprijediti upravljačka tijela Udruge	Uključenje osoba koje svojim znanjima i iskustvima mogu u bitnom pridonijeti kvaliteti rada udruge. Oformiti: Izvršni odbor, Upravni odbor, Nadzorni odbor i Savjetodavni odbor
	3.6 Razviti sustav osiguranja kvalitete i uspješnosti rada Udruge (SOKNO)	Sustav osiguranja kvalitete je garancija zainteresiranim dionicima o radu u skladu s dogovorenim standardima. Sustav će nam pomoći utvrditi područja na kojima treba raditi i razvijati ih.

Na osnovu ovog Strateškog plana Izvršni odbor Udruge Prijatelji životinja donosit će Plan djelovanja za narednu godinu.

Provoditi će se analiza mišljenja korisnika o radu i aktivnostima Udruge, kako bi se dobili relevantni podaci o radu Udruge i željama za poboljšanjem kvalitete rada Udruge.

U planiranju ovih Programa vodit će se računa o prijedlozima koje će davati korisnici Udruge.

Predsjednik Skupštine

Robert Francisti

Predsjednik Udruge

Luka Oman

U Zagrebu, 22. siječnja 2011.